

Štoreški ŽELEZAR

Leto XX.

1981

APRIL 1981

ŠT. 8

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

Ne le čast - tudi oblast

V najtežjem času za slovenski narod kot tudi za narode Jugoslavije, ko nas je pregazila nacistična, fašistična in hortijevska vojska aprila 1941 in je kapitulantska vlada zapustila svoje ljudstvo je na osnovi že izdelane usmeritve narodnoosvobodilne borbe CK KPS sklical 27. IV. 1941 ustanovni sestanek Osvobodilne fronte slovenskega naroda v stanovanju tov. Josipa Vidmarja v Ljubljani. Zastopniki CK KPS so bili Boris Kldrič, dr. Aleš Bebler in Boris Ziherl, krščanske socialiste je zastopal Tone Fajfer, demokratično krilo Sokola je zastopal dr. Jože Rus, kulturne delavce pa Josip Vidmar, Ferdo Kozak in dr. Franc Sturn.

Ze ustanovni sestanek je določil tako pomembno zgodovinsko osnovo za nadaljnji razvoj slovenskega naroda, da se danes ob jubileju 40. obletnice tega dogajanja s ponosom spominjamo in to sporočilo daje navdih tudi sedanji generaciji, kako se vodi in čuva pridobitve naše slavne NOB. Ves nadaljnji zgodovinski razvoj, tako v času NOB kot tudi čas naše povojne graditve in razvitka samoupravne, neuvrščene in socialistične izgradnje naše bratske skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti Jugoslavije dokazuje kako zgodovinsko pravilno je usmerjala in vodila KPJ in KPS svoje ljudstvo v osvobodilni in socialni boj do končne zmage in izgradnje novega družbenega sistema kjer ima delavski razred edini vso oblast.

Istočasno praznujemo tudi 1. maj kot mednarodni praznik dela in dan solidarnosti delavcev vsega sveta. Ta dan je razglasil 1. kongres Druge internacionale v spomin na demonstracije stavkajočih delavcev v Chicagu leta 1886, kjer so padle tudi prve žrtve. Od takrat dalje praznujemo delavci prvi maj z razodevanjem svoje razredne zavesti in organiziranosti v boju za svoje osnovne socialne pravice in politične svoboščine, kot tudi za strmoglavljenje izkoriščevalskega družbenega reda in ustvarjanje novega pravičnega in naprednejšega. Mi delavci v svobodni, socialistični, samoupravni družbi praznujemo praznik dela v znamenju naših družbenih uspehov in pregledov dosežkov kot tudi še pomanjkljivosti.

Letos praznujemo oba praznika prvič brez našega prvega revolucionarja, borca in državnika tov. Tita. Zavedamo se in trdno smo odločeni, da neomajno združeni in bratski enolnosti vseh narodov in narodnosti Jugoslavije nadaljujemo njegovo začrtano pot naše družbe navkljub sicer številnim težavam današnjega trenutka, s katerim smo soočeni. Naša samoupravna družbena ureditev nas obvezuje na aktivnem delovanju v vseh smereh, tako na proizvodnem področju, delitvi in porabi ustvarjenega družbenega proizvoda ob premagovanju številnih težav pogojenih tako z zunanjimi kot tudi našimi notranjimi težavami. Stabilizacijska prizadevanja niso le dolžnost samo enega dela družbene skupnosti, temveč resno prizadevanje in ponašanje prav vseh delavcev in občanov.

Vsa naša polpretekla zgodovina nam dokazuje, da brez težav in naporov nikdar nismo bili in tudi v bodoče ne bomo. Tako kot smo v skupni borbi za osvoboditev in družbeno spremembo, v težkih časih povojne obnove in graditve domovine, kot tudi v graditvi samoupravnega sistema združeni premagovali ogromne ovire in bili uspešni, smo tudi danes prepričani, da bomo sedanje ekonomske težave naše družbe z aktivnostjo vseh in vsakogar obvladali in si tako delavci v združenem delu ustvarili skladno z uresničevanjem Zakona o združenem delu še boljše pogoje z oblikami dohodkovnega povezovanja. Zaupanje v sposobnost in pripravljenost delavcev kot nosilcev celotne družbene reprodukcije in razvoja ni nikdar bilo omajano zaupanje v vlogo delavskega razreda. Tudi danes sledimo začrtani poti Zveze komunistov in sindikata.

V Železarni Štore smo tudi lansko leto z našimi rezultati dela potrdili našo privrženost samoupravni socialistični družbi. Ob pripravah na III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije smo že prispevali svoj delež kot dokaz trajne usmeritve našega družbenega sistema. Železarji se zavedamo nalog in tudi stalno iščemo rešitve za uspešno in učinkovito odpravljanje težav z lastnim delom, dobro organiziranostjo, zavedajoč se, da je oblast in čast v rokah delavskega razreda Jugoslavije, katerega sestavni del smo tudi štorski železarji.

Ponosni in trdno odločeni izbojevati nove zmage, se pridružujemo naporom in prizadevanjem vseh delovnih ljudi Jugoslavije v graditvi naše samoupravne, socialistične in neuvrščene Jugoslavije.

Naj živi bratska skupnost narodov in narodnosti Jugoslavije!

Naj večno živi spomin na tovariša Tita!

PRVOMAJSKA

Toliko mladega zelenja, da oči zasklele.
Nad nami jasni se nebo
in pride tovariš in ti stisne roko.
Naj živi naš delavski praznik!

Naj plapolajo v vetru zastave!
Naj se širijo naša srca
in naj zadoni pesem mogočno
iz naših delavskih grl!

Kako lepa je danes jutranja zarja,
vsa rdeče žari.
Mi nismo barka brez krmarja,
mehka so naša srca in trde naše dlani...

F. A.

Vsem našim sodelavcem,
poslovnim partnerjem
in članom delovnega kolektiva

čestitamo za prvi maj -
mednarodni praznik dela

- samoupravni organi
- družbenopolitične organizacije
- kolegijski poslovodni odbor

Članski sestanek konference OOZS Železarne Štore

V dvorani gasilskega doma v Štoreh je bil 8. aprila 1981 članski sestanek konference OOZS Železarne Štore na kateri so delegati osnovnih organizacij sindikata obravnavali poročilo o delu v preteklem letu in o nalogah sindikata v letošnjem letu.

Uvodni referat je imel predsednik konference osnovnih organizacij zveze sindikatov ŽS tov. Mirko Gozdnikar.

V nadaljevanju objavljamo njegov uvodni referat na koncu pa program dela za leto 1981.

Leto je za nami in zopet ocenjujemo, kaj smo napravili in ob enem načrtujemo za delo v bodoče.

V gradivu, ki ste ga prejeli za današnji konferenco, ste že lahko ocenili aktivnost in delo sindikata v Železarni. Zato ni moj namen, da bi vse te že povedane stvari ponavljal. Želim le opozoriti na nekaj pomembnejših strani, ki so bile na programu in na to, kar nas čaka v prihodnje. Prepričan sem, da me boste v razpravi izčrpno dopolnili, tako da bo današnja konferenca dala dejanski pregled nad ustvarjenim in jasno ter točno začrtano pot za v prihodnje.

Prav gotovo je bila vsa pozornost (tako bo tudi v bodoče) posvečena področju gospodarjenja in doseganja čim boljših rezultatov. Vsi se zavedamo, da brez povečevanja količinske in kvalitete proizvodnje tudi ni rasti dohodka in s tem zagotavljanja podlage za rast družbenega in osebnega standarda nas vseh zaposlenih v Železarni in izven nje. V preteklem letu smo bili priče izrednega zaostrovanja pogojev gospodarjenja tako v svetu kot pri nas. Ekonomska dogajanja v svetu so imela svoj odraz tudi v slovenskih železarnah in znotraj njih v Železarni Štore. To zaostreno gospodarjenje se je kazalo v zmanjševanju rasti industrijske proizvodnje, ki je bila v Sloveniji povečana le za 2%.

Za našo Železarno lahko ugotovljamo, da je kljub tem zaostrenim pogojem gospodarjenja lansko leto dosegla bistven napredek v poslovnih rezultatih, in sicer na področju proizvodnje, produktivnosti, izvoza pa tudi ustvarjenega dohodka. Tem gibanjem so sledili tudi osebni dohodki, ki so bili za dobre 4% nad poprečjem gospodarstva SR Slovenije. Splošna ocena je lahko, da je Železarna Štore poslovno leto 1980 zaključila, kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja, zelo uspešno. Takšni rezultati so lahko največji prispevek k splošnim stabilizacijskim prizadevanjem naše družbe kot celote. Tudi rezultati prvih treh mesecev letošnjega leta kažejo, da dobro in uspešno delamo. Ob vsem tem se že moramo odkrito in jasno soočiti s situacijo, kako v bodoče, kako ukrepati, da bi zagotavljali redno proizvodnjo, kajti zaradi pomanjkanja deviznih sredstev za uvoz najpotrebnejšega repromateriala bo verjetno prišlo tudi do začasnih ustavitve posameznih dobav proizvodnje. Naloga nas vseh je, da smo na takšne primere vsi najbolje pripravljeni in jih s skupnim močmi obvladujemo, brez nepotrebnih težav in eventualnih ekscesov. Vsi skupaj smo trdno

prepričani, da smo tudi takšne težave sposobni z dobrim delom in skupnimi naporimi razreševati.

Za premagovanje takšnih in podobnih težav je seveda nujno potrebno, da smo med seboj čvrsto povezani. Po relativno dolgem času smo prišli do modela dohodkovnih odnosov in nekega koncepta svobodne menjave dela. Prepričan sem, da je to korak naprej v smislu dohodkovnega povezovanja, čeprav to še zdaleč ni zagotovilo, da je to najboljšo, kar smo sposobni napraviti. Toda model je tu, dajmo ga prekusiti, ga ocenjevati in oceniti, v čem je dober, kje so napake, ga preizkušati, dograjevati in tekom časa bomo zagotovo prišli do tistega modela, ki nas bo dejansko povezoval. Ugotovili bomo, da smo zelo potrebni drug drugemu, da ne moremo eden brez drugega in da nas vse skupaj povezuje isti cilj, namreč: da na družbenih sredstvih dobro, več in kvalitetno delamo in ustvarimo za dobro vseh v Železarni in tudi za razvoj Železarne.

Pomemben dejavnik za doseganje boljših rezultatov gospodarjenja je tudi kadrovska politika. Kadrovska funkcija v združenem delu je v pogojih gospodarske stabilizacije in prizadevanj za učinkovitejše gospodarjenje prav gotovo ena izmed bistvenih komponent družbeno-ekonomskih odnosov in zato tudi zahteva posebno skrb, vseh DPO, a s tem tudi sindikatov. Pri tem moramo imeti pred seboj celovit pristop k tej problematiki. Če hočemo v kadrovski politiki doseči boljše rezultate, potem nikakor ne smemo vso stvar zreducirati na slabo delo ali celo ne delo strokovne službe, kar se včasih še vedno zelo rado dogaja. To se ponavadi dogaja tam, kjer še niso dojeli širine in demokratičnosti na tem področju. Dejstvo je, da samouprava na tem področju še ni dovolj razvita. Delavec v SDS ali zboru delavcev v večini primerov še ne odloča, ampak šele posredno v delavskem svetu ali komisiji, a še tam bolj formalno kot pa dejansko. Nosilci kadrovskih funkcij niso samo službe, ki se s to problematiko ukvarjajo, ampak v prvi vrsti samoupravni organi, DPO, poslovodni delavci in tudi zunanji dejavniki, kot so šolstvo, zdravstvo, zavodci za zaposlovanje itd. Vsi ti skupaj šele lahko ustvarjajo dobro kadrovsko politiko, ki se ne kaže zgolj v pridobivanju in razporejanju novih delavcev, ampak v načrtovanju izobraževanja, štipendiranju, humanejših oblikah dela, itd. Ravno zaradi tega je to politiko potrebno podružbljati, jo približati delavcem in jih zainteresirati, da bodo o tem odlo-

čali, da bo postala njihova last. Kajti končni učinki dobre in pravilne kadrovske politike so, boljši ekonomski rezultati, v socialnem smislu pa dobri medsebojni odnosi, ki se po svoje zopet izražajo v boljših rezultatih.

V OOZS je letos pred nami še ena izredno pomembna naloga. Letos so namreč volitve v skupščinske, samoupravne organe in DPO. V ta namen moramo temeljito oceniti in analizirati delegatski sistem, ugotoviti, kakaj nam delegacije za zbor združenega dela občinske skupščine dobro delujejo, delegacije za SIS pa ne. Dokopati se moramo do vzrokov tega pojava, le tako bomo lahko odpravljali posledice, kot so nezainteresiranost, nesklepčnost, omalovaževanje delegatskih funkcij in podobno. Takšna temeljita analiza nam bo služila kot dobra podlaga za evidentiranje in kandidiranje primernih delegatov. Potruditi se bomo morali, da bo ta akcija dovolj široka in demokratična, zajeti mora vsekakor večjo širino, kot je bil to primer v preteklosti, ko se je evidentiralo in kandidiralo v zelo ozkih krogih. Pri tem bomo morali paziti, da bomo dobre delegate obdržali in zamenjali res samo tiste, ki s svojim delom in obnašanjem niso upravičili zaupanja delavcev. Pri tem bi opozoril še na nekaj. Bodimo ob takih prilikah pozorni do naših delegatov in družbenopolitičnih delavcev, izkoristimo primerne prilike in se jim zahvalimo za njihov trud in napore, predlagajmo jih za

primerna družbena priznanja. Vse prevečkrat se namreč že dogaja, da v posameznih sredinah pravijo, da nimajo primernih kandidatov, pa bi bilo potrebno največkrat samo malo pogledati okrog sebe med sodelavci in kandidatom je takoj dovolj.

Področju uresničevanja načela delitve po delu in razporejanja dohodka ter sredstev za osebne dohodke, je bila v letu 1980 posvečena velika pozornost. Uveljavili smo novo mikroorganizacijo in razvide del in nalog, rangirne odnose po novi mikroorganizaciji in uveljavili osnove in merila, ki naj v večji meri povezujejo osebne dohodke z rezultati dela. Največ govora je bilo s strani strokovnih, vodstvenih delavcev in DPO vloženo v proces usklajevanja rangirnih odnosov. Usklajevanje je bilo v vseh fazah dolgotrajno, naporno, a končno vendarle uspešno. Novi rangirni odnosi so bili potrjeni pri večini TOZD in DS že na prvem referendumu, pri manjšem številu pa po naknadnem usklajevanju in dogovarjanju na drugem referendumu. Izhodišča za usklajevanje so bila spoznanja, da je potrebno povečati osnove predvsem za tista dela in naloge, kjer so najtežji pogoji dela. Tako je to bilo doseženo pri nalogah s težkimi pogoji dela, kjer so bili poleg premikov v rangih uveljavljeni še posebni dodatki za pogoje dela. Takšna politika delitve osebnih dohodkov je potekala skladno s samo-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Polkovnik Hlaič, s temnimi očali, na njegovi desni polkovnik Kavgić v razgovoru s predstavniki DO Železarne Štore

Obisk

V četrtek, dne 16. aprila 1981 sta naše podjetje obiskala polkovnik Vladimir Hlaič, član predsedstva sveta za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito SFRJ in polkovnik Milan Kavgić, predstavnik, glavni urednik časopisa Armija.

Z družbenopolitičnimi delavci in vodstvom podjetja je tekla beseda o organiziranosti, povezanosti in pripravljenosti naše DO na splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito. Po razgovoru so si ogledali še TOZD Tovarno traktorjev.

Popoldne pa sta imela za družbenopolitične delavce občine Celje predavanje o življenju in delu tovariša Tita.

TITO - naša preteklost in naša prihodnost

Veličino določene osebnosti in vsebino njegovega dela potrди zgodovina.

Toda osebnost in delo našega tovariša Tita je že v času njegovega življenja kot državnika in revolucionarja marksista, neomajnega borca za krepitev bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, voditelja socialistične revolucije in stratega narodnoosvobodilne vojne, ustanovitelja socialističnega samoupravljanja, graditelja doktrine splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter oblikovalca neuvrščene politike, potrdila svoje mesto v zgodovini naših narodov in narodnosti in v svetovni zgodovini.

Titovo delo in vsebina desetletnih bitk, ki jih je vodil za osvoboditev človeka, neodvisnost dežel in narodov, so sestavni del teženj in hotenja človeštva.

O tem delu tovariša Tita, ki je naša preteklost, naša sedanost in naša prihodnost, govori ta pripoved in to potrjujejo tudi izjave najbolj uglednih ljudi našega časa.

»Ime maršala Tita je obšlo pet celin. Po koncu vojne bo Jugoslavija na mirovno konferenco prišla ne kot pratežnik, ampak kot izvidnik! Ni osvobodilna samo vrsto krajev svojega ozemlja, marveč je izbojevala tudi novo častno mesto v povojni Evropi...«

Knjževnik Ilija Erenburg (1944)

»Ko bo konec vojne, ne smemo pozabiti, kdo se je bojeval. Poleg tega, da je naredil vojsko iz nič, je Tito uveljavil tudi nov način bojevanja z jemanjem orožja in streliva sovražniku. Tito je uresničil tudi nekaj, kar bo — tako mislim — večno živelo. Okrog sebe je zbral vse struje v Jugoslaviji.«

Newyorški župan Fiorelo Laguardia (1944)

»Tisto, kar so storili Tito in partizani, bi moralo biti za zgled vsem okupiranim deželam v Evropi. Izpopolnili so tehniko gverilskega vojskovanja, kakršno smo v preteklosti malokje videli. Iz nič so ustvarili izvrstno armado. To je naletelo tudi na največje občudovanje Amerike in Anglije.«

Politik Randolph Churchill (1944)

»Jaz sem najresnejši privrženec maršala Tita v tujini. Minilo je več kot leto dni, odkar sem tu seznanil svet z junaštvom njegovih gverilcev. On je eden mojih najboljših prijateljev...«

Predsednik britanske vlage Winston Churchill (1945)

»Vojake tesno povezuje bratstvo v orožju in v tem duhu danes znova srečujem maršala Tita ter obnavljam prijetno znanstvo, ki mi je dajalo toliko zadovoljstva v preteklosti...«

Veliki narodi ne obstajajo po naključju, ne nastanejo po naključju: ustvari jih značaj njihovega ljudstva. Jugoslavija je zares lahko ponosna na svoje sinove. Se le ko sem se v Italiji izkrcal s svojo zmagovito vojsko, sem dojel in pravilno ocenil velikansko moč in podporo, ki ste jo dajali zavezniški stvari.«

Britanski feldmaršal Harold Alexander (1945)

»Maršal Tito, heroj in voditelj narodov Jugoslavije, je bil tudi nam zgled boja in požrtvovalnosti. Tudi mi smo se bojevali, kot ste se bojevali vi. Vaš boj je bil tudi nam zgled, kako se moramo

bojevati. Od vas smo se učili, kako se je potrebno upreti z orožjem v roki sovražniku ljudstva, in vaši partizani so odhajali v boj s Titovim imenom na ustnicah kakor vaši.«

Predsednik poljske vlage Boleslav Bierut (1946)

»Albanski narod je zlasti hvaležen maršalu Titu, ki se je ob vsaki priložnosti izkazal za zvestega in iskrenega prijatelja albanskega naroda in naših stremljenj.«

Enver Hoxha (1946)

»Največji in najpomembnejši dosežek v Jugoslaviji je bratstvo in enotnost Srbov, Hrvatov, Slovencev, Makedoncev in Crnogorcev. Za to veliko dejanje imata izredno zaslugo naš prijatelj in tovariš Tito in Komunistična partija Jugoslavije.«

Predsednik bolgarske vlage Georgi Dimitrov (1947)

»Zelo cenim maršala Tita, saj je velik človek, predvsem pa realista. Biti realista pomeni največjo odliko našega časa.«

Predsednik grške vlage maršal Papagos (1953)

»Maršal Tito je ugleden svetovni državnik. Njegova prizadevanja za ohranitev miru bodo ostala zapisana v zgodovini.«

Sopoga ameriškega predsednika vlage Eleanor Roosevelt (1954)

»Vse sovjetsko ljudstvo je v tistih težkih letih z veliko prizadetostjo spremljalo junaški boj svojih jugoslovanskih bratov s komunisti na čelu in je iz vsega srca pozdravljalo pogumno bojna dejanja Narodnoosvobodilne vojske pod vodstvom maršala Tita...«

Temeljito smo preučili gradivo, na katerem so se snovale hude obtožbe in žalitve voditeljev Jugoslavije. Dejstva govore, da so si takšno gradivo izmislili sovražniki ljudstva, prezrti agenti imperializma, ki so se s prevarami vtihotapili med vrste naše partije.«

Predsednik sovjetske vlage Nikita Hruščov (1955)

»Voditelj jugoslovanske države maršal Tito je zaslužil najgloblje spoštovanje vseh, in celo tistih, ki niso njegovega političnega mnenja, najbolj zavoljo svo-

je trdnosti in privrženosti svojim idealom.«

Francoski politik Pierre Mendes-France (1955)

Tito — pogled v prihodnost

»Predsednik Tito je velika osebnost in eden od zares velikih državnikov današnjega sveta, Jugoslavija pa dežela, ki doživlja hiter razvoj in napredek.«

Predsednik norveške vlage Einar Gerhardsen (1958)

»Načelo delavskega samoupravljanja in jugoslovanske izkušnje na tem področju so velikega pomena za mednarodno delavsko gibanje, saj so uporabne tudi za druge, in celo za kapitalistične dežele zahodne Evrope.«

Italijanski politik Pietro Nenni (1959)

»Za nas pomeni predsednik Tito tisto hotenje po napredku in neodvisnosti, od katerega mladi svobodoljubni narodi toliko pričakujejo, da bi si zagotovili svoj obstanek in dostojanstvo in da bi znatno prispevali k medsebojnemu ravnovesju s temeljnimi pogoji za mir med ljudmi.

Tito je borec, ki je vse svoje življenje posvetil zmagi svobode in dostojanstva.«

Predsednik tunizijske vlage Habib Burgiba (1961)

»Predsednik Tito je najvidnejša osebnost sedanosti...«

Predsednik cejlonske vlage Solomon Bandaranaike (1959)

»Sovjetski ljudje dobro vedo, da je na dan, ko je fašistična Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, centralni komite Komunistične partije Jugoslavije poklical jugoslovansko ljudstvo, naj na boj Sovjetske zveze proti hitlerjevskim osvajalcem gleda kot na svoj boj, kot na boj proti skupnemu sovražniku naših narodov.

Pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije in njenega centralnega komiteja s tovarišem Titom na čelu so se jugoslovanski narodi pogumno bojevali proti nemškimi fašističnim osvajalcem. S svojim samopožrtvovalnim bojem so si narodi Jugoslavije pridobili globoko spoštovanje delavcev naše dežele in vseh borcev proti fašizmu.«

Prvi sekretar KP Sovjetske zveze Leonid Brežnjev (1962)

»Mehika spoštuje borce, pogumne, modre in daljnovidne ljudi. Zategadelj uživa Tito v Mehiki spoštovanje in je pri Mehikanih zelo priljubljen.«

Predsednik mehiške republike Adolfo Lopez Mateos (1963)

»To je bila velika trojica: predsednik Tito, predsednik Naser in moj oče. Pristo so sodelovali in imeli enake poglede v zunanji politiki ter v vprašanjih notranjega razvoja.«

Predsednica indijske vlage Indira Gandhi (1965)

»Dovolite mi, naj še povem, da je ime predsednika Tita v Zambiji zelo dobro znano. Na neki način nosi v sebi legendarne asociacije. Vemo za predsednika Tita, borca za svobodo, vemo za predsednika Tita, ustanovitelja povojne Jugoslavije. Vemo za Tita, voditelja jugoslovanskih narodov, poznamo Tita kot socialista, ki neprenehoma daje socializmu humano podobo in ki mu je vrnil tisto dostojanstvo, kakršno je vredno človeškega bitja.«

Zambijski predsednik Kenneth Kaunda (1970)

»Jugoslavija si je že zdavnaj izbrala pot neuvrščenosti in več kot dve desetletji sta Jugoslavija in maršal Tito imela glavno vlogo v gibanju neuvrščenosti na vsem svetu. Mi v ZDA spoštujemo to stališče.«

Predsednik ZDA Richard Nixon (1970)

»Nizozemska vas pozdravlja, gospod predsednik, ne le kot voditelja prijateljske dežele, s katero imamo tako dobre in plodne stike, marveč tudi in predvsem kot voditelja ljudstva, katerega ponos in pogum občudujemo, in kot državnika, čigar jasnovidnost je omogočila Jugoslaviji obvarovati težko pridobljeno neodvisnost in stopiti na pot gospodarske obnove.«

Nizozemska kraljica Julijana (1970)

ČLANSKI SESTANEK KONFERENCE

(Nadaljevanje z 2. strani)

upravno dogovorjenimi osnovami in merili oziroma v skladu s planiranimi in dejansko doseženimi rezultati dela. Pri tem so v Železarni pri delitvi osebnih dohodkov dosledno upoštevali družbeno usmeritev o razporejanju čistega dohodka. Izplačani osebni dohodki v letu 1980 so bili v mejah dovoljenih izplačil po sporazumu panoge in družbenem dogovoru o razporejanju dohodka.

V zvezi s prej obravnavano problematiko se v letošnjem letu pojavlja nov problem, ki ga bomo morali skupno reševati. Dejstvo je namreč, da je življenjska raven delavcev v lanskem letu krepko padla in ta tendenca se nadaljuje tudi v letošnjem letu. Akcije sindikatov za razreševanje te problematike so zvezne in jih zato ne bomo ponavljali. Opozoril pa bi na to, da se v Slovenskih železarnah ne strinjamo v celoti s predlaganimi ukrepi. O tej problematiki smo razpravljali na KO SZ v zvezi z oskrbo z repromaterialom in zagotavljanjem normalne proizvodnje. Soglasni smo v tem, da ni rešitev v dajanju posebnih dodatkov delavcem z najnižjimi OD, temveč v stimulatивnejšem nagrajevanju, ki pa dejansko izhaja iz dobrih poslovnih rezultatov. Ugotovili smo, da so takšni ali drugačni dodatki voda na mlin tistim, ki dosedaj niso nič ali pa zelo malo napravili na področju nagrajevanja. Zato smatramo, da morajo biti naša prizadevanja usmerjena na področje zagotavljanja optimalne proizvodnje in doseganja dobrih poslovnih rezultatov, iz tega izhaja seveda tudi nagrajevanje po delu in s tem zagotavljanje življenjskega standarda naših delavcev. Politika nekkih posebnih dodatkov k osebnim dohodkom dejansko vodi k izenačevanju, s katerim pa mislim, da smo že razčistili. Mi v sindikatih se zavzemamo in se bomo tudi v bodoče, da nagrujemo po delu, ki pa mora biti toliko ovrednoteno, da zagotavlja naše normalne življenjske pogoje.

V Železarni se bomo dogovorili, da pregledamo (ta akcija že teče) vse tiste, ki prejemale najnižje OD. Vendar ne gre izključno za gole ugotovitve; akcija mora potekati v tem, da dejansko ugotovimo, komu je širša družbena pomoč v tem času potrebna in komu ne. V tej akciji pa zagotovo ni izključni in edini dejavnik OD delavca v Železarni, vsaj v večini primerov ne. Komisija za gospodarjenje pri delavskem svetu Železarne bo

tista, ki bo v končni fazi odločala o posameznih primerih. IO sindikata v tozd in DS skupaj s strokovno službo bodo morali pripraviti predloge za finančne pomoči, prav tako pa se moramo čimprej dogovoriti znotraj železarne, da formiramo poseben sklad za takšne potrebe.

Zagotovo bi moral še o marsičem spregovoriti. Dejansko nismo zadovoljni tudi z ostalimi stvarmi, ki zadevajo naše delavce. Področje rekreacije nam v zadnjem času nazaduje, kljub velikim naporom amaterskih delavcev; kulturne dejavnosti ne bomo morali še v bodoče prepuščati samo posameznikom, ki ogromno svojega prostega časa porabijo za to dejavnost. Čimprej se bomo morali dogovoriti, kdo v Železarni bo to dejavnost strokovno pokrival. Gre tudi za problematiko samskih stanovanj, stanovanj za naše sodelavke itd.

Na koncu bi rad spregovoril še o sodelovanju sindikata z družtvi, DPO in KS. Menim, da je na tem področju še veliko nalog. Še vse preveč je tega sodelovanja samo takrat, kadar gre za materialna sredstva. Več bomo morali napraviti pri usklajevanju programov, skupnih nastopih, proslavah itd. Mislim pa, da bi pri tem morala pobudo prevzeti SZDL v posameznih KS. V preteklem letu smo imeli več obiskov tujih delegacij, kar prav gotovo kaže na našo odprtost in pripravljenost za mednarodno sodelovanje. To dejavnost bomo tudi v bodoče razvijali, ker s tem omogočamo, da se drugi seznanijo z našimi dosežki in problemi.

Kot sem že dejal, vsi želimo, da v razpravi dopolnimo poročilo o dejavnosti sindikata v Železarni. Mogoče sem premalo govoril o naših napakah in nepravilnostih; zato prosim, da me v razpravi, ki naj bo kritična in poštena, dopolnite — to bo nam vsem najboljše usmeritev za delo v prihodnje. Zaradi nestabilnih gospodarskih razmer, ob pomanjkanju surovin in vseh ostalih težavah moramo vsakodnevno dokazati našo politično pripadnost naši socialistični samoupravni družbi, ki smo jo gradili in jo izgrajujemo za katero so bila žrtvovana številna življenja in prelito ogromno krvi. To je naša usmeritev in na tej bomo vztrajali tudi v prihodnje. To je pot, ki jo je začrtala naša ZK na čelu s tovarišem Titom in nihče nas s te poti ne bo odvrnil, kajti naša moč je v enotnosti naših narodov in narodnosti. In to enotnost smo dolžni varovati in jo negovati tudi za bodoče rodove.

Konferenca OO ZS bo svoje delovanje usmerila predvsem na naslednja področja:

1. Konferenca ugotavlja, da smo v letu 1980 kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja dosegli ugodne poslovne rezultate. Ta trend se nadaljuje tudi v letu 1981, vendar bo za doseglo podobnih oziroma že boljših rezultatov potrebno še večje mobiliziranje vseh subjektivnih sil in vsakega posameznika. Družbeno-politične organizacije, predvsem pa sindikat ter vodstveni in vodilni delavci, so za doseglo tega dolžni neprestano in vsepovodno voditi razprave in informirati zaposlene o tekočih gospodarskih gibanjih s stalno kritično analizo o izpolnjevanju planskih zadolžitev za leto 1981.

V zvezi s tem bomo aktivno nadaljevali z že ustaljeno prakso obravnavanja in sprejemanja periodičnih in zaključnih računov. Posebna pozornost bo posvečena povečanju produktivnosti, zmanjševanju stroškov in večanju vključevanja inventivne dejavnosti v vsakodnevno delo.

2. V vseh sredinah bomo v letu 1981 temeljito analizirali delovanje delegacij in samoupravnih organov ter na osnovi tega takoj začeli s pripravami na volitve v samoupravne organe ter volitve delegatov v letu 1982.

3. Konferenca ugotavlja, da je informiranje treba še bolj razdeliti v tem smislu, da zagotovimo hitrejše informacije, aktualne in razumljive najširšemu krogu zaposlenih. Da bi to dosegli, je potrebno večje angažiranje družbenopolitičnih faktorjev in vodstvenih delavcev z rednim posredovanjem informacij, ki jih mora področje za samoupravno in informativno dejavnost v razumljivi obliki posredovati preko obstoječih medijev informiranja. Pri vsem tem ne smemo zanemariti vsakodnevnega informiranja z živo besedo. Sindikat bo tudi v prihodnje nadaljeval z že začeto akcijo »Tisoč delavcev sodelavcev«.

4. Že v pripravah na III. kongres samoupravljalcev smo se aktivno vključevali v to problematiko. V nadaljevanju se bomo zavzemali za čim doslednejše uresničevanje dohodkovnih odnosov med TOZD na osnovi skupnega prihodka.

Na področju svobodne menjave dela med delavci TOZD in delovnih skupnosti si bomo prizadevali za enakopravnejši položaj delavcev. Pri tem bomo vztrajali, da bo povečevanje dohodka temeljilo na kvalitetnih dejavnikih, kot so: rast produktivnosti, boljše izkoriščanje delovnega časa, zmanjšanje odsotnosti z dela, spoštovanje tehnološke discipline, itd.

S svojo politično aktivnostjo si bomo prizadevali, da se bodo tudi v letu 1981 uveljavljala taka razmerja v razporejanju dohodka in čistega dohodka, ki bodo pogojevala hitrejšo rast sredstev za akumulacijo, kot pa sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Zavzemali se bomo, da se bodo sredstva za osebne dohodke in skupno porabo gibala v skladu z rastjo produktivnosti dela in dogovorjenih družbenih meril.

5. V prihodnje se bomo še bolj zavzemali, da realni in družbeni standard delavcev ne bo več nazadoval. Temu bo morala biti prilagojena politika in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Več pozornosti bomo posvetili odpravljanju težkih delovnih in življenjskih razmer, humanizaciji dela na vseh področjih, analizi urejenosti zdravstvenega varstva delavcev, prekvalifikaciji in zaposlovanju delovnih invalidov, stanovanjski problematiki, družbeni prehrani, izvajanju minimalnih standardov in praktično vsem ostalim vprašanjem s področja družbenega standarda.

6. Nadaljevali bomo z vzgojno izobraževalnim in političnim delom, ter tako krepili razredno zavest delavcev in s tem spoznanje, da si lahko edino sami zagotavljamo lastno varnost in preprečujemo možnosti sovražnega delovanja.

Skrbeli bomo za ustrezno izobraževanje nosilcev obrambnih priprav, ustrezno kadrovanje, skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami. Posebna naloga pa bo stalno dopolnjevanje obrambnih in varnostnih načrtov ter podružbljanje obrambnih priprav oziroma celotnega delovanja s tega področja.

7. Posebno pozornost moramo posvetiti požarno varnostni problematiki s posebnim poudarkom na izobraževanju članov kolektiva na tem področju ter odpravljanju subjektivnih vzrokov za nastanke inventivnih požarov. Temu področju je treba več pozornosti nameniti pri sami investicijski izgradnji.

8. V letošnjem letu bomo vodili aktivnost pri pripravi oziroma ustanovitvi aktivna RK v Železarni Štore ter formiranju koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu.

9. Konferenca je sprejela obvezo, da se takoj pristopi k organiziranju vzajemne pomoči v Železarni Štore.

10. Na osnovi zgornjih sprejetih sklepov oziroma programa dela zadolžuje konferenca izvršni odbor, da izdela konkreten akcijski program z nosilci in rokom izvršitve.

Izvršni odbor pri konferenci
OO ZS Železarne Štore

Sklepi konference

Predlog programa dela konference OO ZS Železarne Štore izhaja iz stališč in nalog, sprejetih na 9. kongresu Zveze sindikatov Slovenije, programa dela republiškega sveta ZSS in iz programske usmeritve republiškega odbora sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin, nalog in usmeritev občinskega sindikalnega sveta ter ocene konkretnih razmer v delovni organizaciji, sprejetih na letnih članskih sestankih OO ZS TOZD in delovnih skupnostih.

Zajema predvsem tista področja delovanja sindikata, kjer je potrebna enotnost vseh družbenopolitičnih dejavnikov, ostale tekoče naloge pa bo reševal izvršni odbor in komisije pri konferenci OO ZS Železarne Štore.

Komaj tri leta in pol po izstrelitvi prvega sovjetskega umetnega satelita na krožno pot okoli Zemlje je moskovska radijska postaja sporočila 12. aprila 1961 — pred 20 leti torej — da je poletel v vesolje prvi človek. To je bil major sovjetskega letalstva Jurij Gagarin. S hitrostjo 28 tisoč kilometrov na uro je v vesoljski ladji Vostok I na povprečni višini 178 km in v 108 minutah obkrožil zemljo

in srečno pristal. Štiri mesece za Gagarinom je 6. do 7. 8. obiskal vesolje drugi sovjetski kozmonavt Titov. Njemu sta sledila 2. februarja in 24. maja 1962 prva ameriška astronauta Glenn in Carpenter, 11. in 12. avgusta 1962 sta poletela v vesolje Nikolajev in Popovič, 3. oktobra Schira, 14. maja 1963 Cooper, 14. junija 1963 Bikovski in dva dni zatem prva ženska — Valentina Terješkova.

Sklepi DS SOZD SŽ

V domu Železarjev na Teharjih se je na 7. redni seji sestel delavski svet SOZD Slovenske železarne. Osrednja točka dnevnega reda je bila poslovanje SOZD SŽ v letu 1980. Nič manj zahtevne razprave pa so potekale po vprašanju zunanjetrgovinske bilance za leto 1981 in oskrbe Slovenskih železarn s kovinskim vložkom za proizvodnjo surovega jekla v obdobju 1981—1985.

Posebna točka dnevnega reda pa je predstavljala zadevo o urejanju tehničnega in zdravstvenega varstva v SOZD SŽ.

Po razpravi so bili sprejeti naslednji pomembnejši sklepi in sicer:

Delegati delavskega sveta pozorno spremljajo razpravo

1. Delavski svet sprejema poročilo o poslovanju Slovenskih železarn v letu 1980.

2. Delavski svet sprejme zunanjetrgovinsko bilanco SŽ za leto 1981 v predloženi obliki. Izvršilni odbor in kolegijski poslovodni organ naj še naprej iščeta možnosti za pridobivanje deviz in obveščata o rezultatih samoupravne organe.

3. Poslovodni organi in komercialne službe v SOZD SŽ, DO in TOZD, naj pospešeno delajo na združevanju deviz po 67. členu Zakona o deviznem poslovanju in zagotavljajo prioriteto dobavo tistim potrošnikom jekla, ki združujejo devize v SŽ.

4. Delavski svet potrjuje kriterije za delitev sredstev med Železarne in sicer:

— po 13. členu SaS se devizna sredstva delijo glede na realizirane kvartalne dobave članicam Skupnosti za jeklo po predračunu;

— po debalansu pa glede na realizirano kvartalno proizvodnjo surovega jekla in livarskega grodlja v letu 1981.

5. Delavski svet pooblašča Interno banko, da le-ta realizira pri temeljnih bankah termiski odkup deviznih sredstev v okviru sprejete devizne bilance, za nabavo repromateriala, potrebnih za premoščanje neenakomernega deviznega priliva.

6. Delavski svet predlaga vsem TOZD v SŽ sprejem sprememb samoupravnega sporazuma o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za obdobje 1981—1985 in sprejem sprememb samoupravnega sporazuma o merilih in postopkih za uresničevanje kreditnih odnosov s tujino za obdobje 1981—1985.

7. Sklepi 21—25, sprejeti na 6. seji delavskega sveta SOZD SŽ dne 26. 2. 1981 ostanejo še naprej v veljavi s tem, da bo delavski svet ponovno razpravljal o navedeni problematiki, ko bo znana devizna situacija.

8. Delavski svet sprejema akcijski program nalog za oskrbo SŽ s kovinskim vložkom za proizvodnjo surovega jekla v obdobju 1981—1985.

9. Delavski svet potrjuje predlog imenovanja sveta za tehnično in zdravstveno varstvo delavcev v SŽ v naslednji sestavi in programu dela:

— dr. Janko Sušnik (ZR), dr. Marjan Hrušovar (ZŠ), dr. Jože Jensterle (ZJ), Ivan Tušar (ZJ), Stane Plazar (ZŠ), Adi Cigler (ZR), predstavnik predelovalcev SŽ, Bojan Bevc (SOZD SŽ) ter odgovorni delavci za ta področja v delovnih organizacijah.

10. Izvršilni odbor delavskega sveta SOZD SŽ in KO sindikata SOZD SŽ bosta verificirala in odobraval posamezne programe ter tudi obravnavala problematiko z navedenega področja. V kolikor bo potrebno, bo delavski svet kasneje naknadno imenoval neko širše telo za področje zdravstvenega in tehničnega varstva delavcev.

11. V komisijo za uresničevanje Zakona o združenem delu se namesto Albine Tušar imenuje ing. Janez Komel, zaposlen v Železarni Jesenice — TOZD žičarna.

12. V komisijo se namesto Ivana Zmaharja in Toneta Suharja iz Železarne Store imenujeta Franc Zelič in Oto Pungertnik iz Železarne Store — Delovna skupnost za kadre in splošne zadeve.

13. V komisijo se imenuje Ivan Zagar, član poslovodnega odbora Železarne Ravne, odgovoren za družbenoekonomske odnose.

14. Za predsednika komisije za uresničevanje Zakona o združenem delu v SOZD SŽ, se imenuje Ivana Zagarja.

Kaj smo načrtovali in kaj dosegli v srednjeročnem obdobju 1976-1980

PRIPRAVA SREDNJEROČNEGA PLANA 1976—1980

Srednjeročni razvojni program Slovenskih železarn za obdobje 1976—1980 je dobil svojo končno vsebino decembra 1976. Izdelan je bil na podlagi dosežkov v planskem obdobju 1971—1975, na osnovi analize stánja v letu 1975 in načrtovane poslovne politike, ki jo je DS Slovenskih železarn obravnaval in potrdil na svoji seji dne 8. 9. 1975. Za uvod povzemam iz tega nekaj osnovnih usmeritev in ciljev.

— Ekonomski pogoji narekujejo razvoj v smeri kvalitete in ne količine. Za doseg čim boljših poslovnih uspehov je treba osnovne proizvode za nadaljnjo obdelavo in preoblikovanje predelati v izdelke čim višje stopnje predelave.

— Svetovna energetska kriza in nastale spremembe cen osnovnim surovinam so izredno važen moment tudi za naše razvojne odločitve. Ne samo cene, tudi možnost neodvisnosti od uvoza je važen moment za razvojne odločitve.

— Leta 1972 je nastala interna banka, ki je postopoma postala pomembni instrument združenega dela v cirkulaciji denarnih sredstev, optimalnem izkoriščanju finančnih potencialov, tekočem oskrbovanju s surovinami in pri vlaganju v nove proizvodne zmogljivosti.

— Samoupravni sporazum o združevanju v Slovenske železarne, podpisan leta 1973, je odprl nove razsežnosti v kvalitetnejše obdobje te integracijske tvorbe. Sedanji sestav SOZD je šele osnova za oblikovanje prave, dohodkovne soodvisne sestavljene organizacije združenega dela ali prave, samoupravne, proizvodno, komercialno in finančno sklenjene reprodukcijske celovitosti.

— Za Slovenske železarne je jasno, da zaprte v lastne okvire, pa četudi razširjene SOZD, ne morejo uspešno napredovati. Kot pomembni proizvajalci reprodukcijskega materiala morajo iskati povezavo v širšem krogu, zato so bile pobudnik pri ustanavljanju poslovne skupnosti izdelave ter predelave jekla.

Skupno s poslovno skupnostjo proizvodnje in predelave jekla je treba povečati delež finalizacije za povečanje vrednosti lastne proizvodnje in povečanje porabe kvalitetnih in plemenitih vrst jekla v ožji gospodarski regiji.

— V pripravi srednjeročnega programa Slovenskih železarn so upoštevani ukrepi, ki bodo prispevali k stabilizaciji gospodarskih gibanj, zlasti z učinkovitejšim gospodarjenjem, ob dvigu produktivnosti dela, ob pravilnem usmerjanju v učinkovite investicije, ob polnem izkoriščanju obstoječih in novo zgrajenih kapacitet ter ob stalni skrbi za standard delovnega človeka. Takšna usmeritev terja tudi racionalno uporabo sredstev za enostavno in razširjeno reprodukcijo.

— V srednjeročnem razvojnem programu je predvideno pokrivanje potreb vložka za proizvodnjo delovnih organizacij, članic sozda SŽ in poslovne skupnosti proizvodnje in predelave jekla iz lastne proizvodnje, iz nabave od drugih jugoslovanskih železarn in z blagovno menjavo predvsem iz držav SEV.

— Za doseg predvidenih ciljev mora biti na nivoju SOZD zagotovljena enakomerna oskrba z osnovnimi surovinami in energijo. Politika nabave mora biti usmerjena na zagotovitev oskrbe z osnovnimi surovinami in energetskimi mediji predvsem na dolgoročni osnovi iz domačih pa tudi tujih virov.

— Posebno pozornost je treba posvetiti stimuliranju tehnoloških inovacij in njihovo uvedbo v proizvodnjo, za varčevanje pri specifični porabi uvoznih surovin. Z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim povezovanjem za združevanje dela in sredstev v okviru dolgoročnih pogodb je potrebno izboljšati oskrbo s starim železom iz domačega zbiranja, za zmanjšanje potreb uvoza.

— Nadaljnje poglobljanje združevanja dela in umskega potenciala raziskovalcev ter laboratorijskih kapacitet v okviru SOZD SŽ mora zagotoviti stalno izboljšanje kvalitete naših proizvodov. Uvajanje novih tehnoloških dosežkov za posodabljanje proizvodnje in izboljšanje ekonomike proizvodnje mora biti baza za nadaljnji razvoj.

Navedene usmeritve, porabljene za preteklo srednjeročno obdobje, so danes še enako veljavne tudi v naprej.

Iz sprejetih načel razvojne politike in sprejetih ciljev na seji delavskega sveta dne 16. 9. 1975 je bilo najpomembnejše:

— SOZD mora postati dohodkovno soodvisna reprodukcijska celota.

— S povečano proizvodnjo surovega jekla preko milijon ton letno in nabavo polizdelkov mora postopno povisati proizvodnjo svojih izdelkov na koncu razvojnega obdobja na blizu milijon ton.

— Svojo finalizirano proizvodnjo je treba povečati tako, da bo do leta 1980 predelanega okrog četrtnina reprodukcijskega materiala železarn v končne izdelke kovinske industrije. Zasedovati je treba cilj, da bo do leta 1980 polovico eksterne realizacije dalo predelano jeklo ter železo.

— Z intenzivnim reševanjem zunanjetrgovinskega prometa je treba težiti, da bi postopoma do leta 1980 dosegli devizno samofinanciranje ali izravnano uvoza z izvozom.

Izvozna bremena je treba ustrezno medsebojno enakomerno porazdeliti.

— Srednjeročni razvojni načrt mora torej vsebovati več kakor samo predvideno povečanje proizvodnje. Načrtovanje razvoja proizvodnih zmogljivosti mora imeti svoj namen v predvideni porabi opredeljenih in jasno predvidenih odjemalcev doma in v tujini.

Na podlagi sprejete poslovne politike in osnovnih načel so se izoblikovali temelji s cilji in nalogami, ki so bili zajeti v Samoupravnem sporazumu o temeljnih srednjeročnega načrta proizvodnje ter razvoja Slovenskih železarn Ljubljana za obdobje 1976—1980 in katerega so predstavniki DO v okviru SOZD SŽ podpisali 29. 7. 1976.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

Nagli in silni razvoj tehnike v zadnjih letih zahteva vedno več strokovnjakov v gospodarstvu. Tem potrebam se prilagaja tudi naše šolstvo, saj so po zakonu o usmerjenem izobraževanju, ki je izšel v Uradnem listu SRS, št. 11/80, razpisani programi, ki jih narekuje naše gospodarstvo.

Programi izobraževanja naj o-mogočijo mladini in delavcem v združenem delu vključevanje v izobraževanje za pridobitev in izpopolnjevanje strokovne izobrazbe. Kako uspešen bo ta prehod izobraževanja, bo odvisno od nas vseh, torej od tistih, ki bodo izobraževali in tistih, ki bodo izobraževanje uporabljali za širjenje proizvodnje, dvig produktivnosti in kvalitete dela.

Mladina v Štorah in širši okolici ima predvsem najlepše možnosti za izobraževanje v kovinarsko-predelovalni industriji in metalurgiji in to iz razloga, ker so ustrezne vzgojnoizobraževalne organizacije v Celju in v Štorah, katere so povezane s tamkajšnjo močno industrijo in metalurgijo.

Iz programov, ki so navedeni v Uradnem listu, bi opozorili na izobraževanje za varilce, z ozirom na veliko pomembnost tehnike varjenja za kovinsko-predelovalno industrijo in na znatne potrebe strokovnjakov na tem področju. V ta namen je bil pri INSTITUTU za varilstvo v Ljubljani, z odločbo Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje, ustanovljen Izobraževalni center, v katerem se bodo izvajali programi za srednje usmerjeno izobraževanje vseh stopenj varilstva. Institut že od začetka kot osrednja institucija vodi izobraževanje na področju varilstva. Pravično je, da se programi srednjega usmerjenega izobraževanja izvajajo pri Institutu za varilstvo, ker na nobeni srednji šoli ne more biti oprema za pouk boljša kot tu, izkušnje strokovnega kadra pa zagotavljajo uspeh izobraževanja. Razpisanih je 60 mest za varilce in rezalce ter 60 mest za preoblikovalce in spajalce kovin. Za ta študij so predvidene štipendije in stanovanja v domovih za učence.

Herič Alojz

ZGODOVINA IZUMOV

ŽELEZO

Za pridobivanje železa je potrebno večkratno segrevanje in obdelovanje s kladivom. Baker in bron je mogoče oblikovati v modelih in ga hladnega obdelati s kladivom, da postane trši, toda železo je zahtevalo bolj zapleteno obdelavo. Za predelavo železne rude je bila potrebna visoka peč z ogljem kot gorivom, v kateri so dosegli visoko temperaturo s pihalniki ali mehovi (poznali so jih že v Egiptu v drugem tisočletju pr. n. š.); od časa do časa so morali mešanico železa in odpadnih primesi vzeti iz peči, jo obdelati s kladivi in jo spet dati v peč, dokler se količina odpadnih primesi ni zmanjšala na potrebno mero.

Takšno taljeno železo iz obdobja 2700 pr. n. š. so našli pri Tell Chagar Bazarju (severna Sirija) bronast ročaj z ostankom železnega rezila (pa so izkopali pri Tell Asmarju (okoli leta 2400 pr. n. š.). Pri Uru so odkopali topilnico iz obdobja okoli leta 2000 pr. n. š. Toda v tistem času je bilo kovaško železo verjetno zelo drago, tako da so ga uporabljali bolj za okraske in obredno orožje kot za vsakdanjo rabo; o tem priča obredna sekira iz Ras Shamra, okoli 1400 pr. n. š., pa tudi tisti odlomki, v katerih Homer omenja železo kot dragoceno kovino, ki je enakovredna zlatu. »Železna doba« se seveda začne v različnih obdobjih na različnih krajih, toda ta kovina je bila povsod redka pred letom 1000 pr. n. š.

Orožje iz kovanega železa je precej mehko in nima trajno ostrega rezila; izdelovanje jekla je bila rešitev, to pa je pripeljalo do dodajanja ogljika s ko-

vanjem (nekateri rude vsebujejo velik del ogljika, tako da je vsak izdelek delno jeklen), potem pa do pridobivanja trdote s hitrim hlajenjem in segrevanjem, kar je tudi zmanjšalo krhkost. Ta proces je zapleten in zahteva precejšnjo spretnost in moč.

Zato ni čudno, da so majhnim mečem dajali imena, da so tiste kovače, ki so obvladali takšne procese, spoštovali in da so vladarji poskušali obdržati monopole; hititski kralj Hatusilis III. je napisal takšen odgovor na zahtevo po železnih izdelkih (13. stoletje pr. n. š.): »Dobrega železa ni v moji kovnici v Kizuvatni... Izdelali bodo dobro železo, vendar dela še niso dokončali. Ko bodo končali, vam ga bom poslal. Se danes vam pošljem železno bodalo...« Nekateri strokovnjaki domnevajo, da »dobro železo« pomeni jeklo ali vsaj železo z jeklenim robom; ta proces je bil mogoč že v tistem času, čeprav je naše poznavanje tedanje razširjenosti jekla skromno.

Metallurške raziskave so razkrile meče iz alpske latenske kulture z robovi, ki so jim zaradi trdote dodajali ogljik, rimske žage, ki so se hitro zatopile, ter saksonske sekire še brez kakršnihkoli znakov o kaljenju in segrevanju. Takšne razlike so presenetljive. Kljub temu pa ni nikakršnih dokazov, da je bilo kaljenje znano pred letom 900 pr. n. š. Sele s hallstattsko in latensko kulturo (okoli leta 750 pr. n. š. do rimskega obdobja) je železo začelo resnično izpodrivati bron.

Iz knjige »Heureka«

ZR NEMČIJA

Jedrski razburjenja

Zadnji zapleti okrog jedrskih elektrarn v ZR Nemčiji so le vrh dolgotrajnih nesporazumov o jedrski energiji, ki se vlečejo že leta dolgo, tako v razpravah po raznih strankah kot po parlamentu pa tudi po sodiščih.

Trenutno obratuje v ZR Nemčiji 14 jedrskih central z zmogljivostjo 9059 megavtov, 11 central z 12.629 megavati je v gradnji, planiranih pa je še 10, z zmogljivostjo 12.733 megavtov. Ob pričetku lanskega leta je bilo stanje enako, medtem ko so leta 1979 začele na novo obratovati še tri nove centrale (Isar I z 907 megavati, Unterweser s 1300 megavati in Philippsburg z 900 megavati).

Leta 1979 je tudi po zaslugi novih central proizvodnja električnega toka porasla za 18 odstotkov okoli 42,3 milijarde kilovatnih ur.

V zadnjem letu na tem področju ni bilo kakšnega napredka, saj ni začela delati nobena nova zmogljivost. Za letos predvidevajo, da bo začela delati nova centrala Grafenrheinfeld pri Schweinfurtu s 1300 megavati. Zato pa so zaradi popravil izklopili tri druge centrale za več kot eno leto. To bo povročilo primanjkljaj 3282 megavtov.

Večina central v gradnji pa slabo napreduje ali celo sploh ne. Novih naročil pa ni že nekaj let pa tudi ne dovoljenj za graditev.

Prvi, poskusni reaktor je začel delati leta 1961, ko je na splošno veljalo, da bo miroljubna uporaba jedrske energije veliko prispevala k reševanju energetskih problemov in celo k pocenitvi energije. Že takrat so tudi zahodnonemški proizvajalci reaktorске opreme začeli dohiteti ameriške, da bi se otrsli odvisnosti od Američanov, ki so imeli velik naskok. Večja domača proizvodnja opreme pa bi tu-

di dajala večje izkušnje in s tem boljše in zanesljivejšo proizvodnjo.

Nasprotovanja graditvi jedrskih central takrat tako rekoč ni bilo niti s strani varuhov okolja niti od kod drugod.

Položaj je za centrale, ki jih danes gradijo, precej drugačen, zato tudi graditev zavirajo številne težave. Družbe, ki jih gradijo, se pritožujejo predvsem nad dolgotrajnim postopkom za pridobitev dovoljenj pa tudi nad tem, da morajo še naknadno veliko dodajati in tudi spreminjati zaradi novih varnostnih zahtev. To zavlačuje in podražuje graditev, ki se tudi brez tega draži zaradi inflacije.

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi z jedrsko centralo Brokdorf, ki je zdaj v središču zanimanja in negodovanja nemške javnosti. Ko so centralo planirali, je bilo predvideno, da bo zahtevala graditev 1,3 milijarde mark. Zdaj je očitno, da bo, preden bo lahko začela obratovati, stala 3 milijarde. Delati pa ne bo začela pred letom 1986, in še to v primeru, če ne bo kakšnih novih zastojev. Dosedanje podražitve so predvsem posledica vrste varnostno tehničnih izboljšav.

Največ jedrskih central v ZR Nemčiji gradi Kraftwerk Union AG, ki je bila ustanovljena kot skupna družba AEG Siemens in je zdaj popolnoma v lasti Siemens. Posebno njeni reaktorji tipa Biblis s 1200 oziroma 1300 megavati veljajo kot tehnično zelo sodobni in so tudi na svetovnem trgu zelo konkurenčni. To dokazuje že dejstvo, da jih je Brazilija naročila osem, Iran pa dva. V Braziliji jih tudi gradijo, čeprav z zelo zmanjšanim tempom, medtem ko v Iranu niso bili v skladu z novimi koncepti in propada še tisto, kar je že bilo narejeno. GV 10/81

Moj prispevek k stabilizaciji

Vedno pogosteje slišimo besedo stabilizacija. A se je nobeden od nas ne zaveda, da bi varčeval in tako pomagal naši državi.

Jaz se te besede zavedam, saj sama doma varčujem z elektriko v otroški sobi. To besedo vedno prenašam na starša. Zakaj ne bi bili vsi varčni, le s tem bomo spet prišli na zeleno vejo. Varčujem tudi s papirjem, ki je nujna surovina za naše gospodarstvo. Vsak od krajanov pridno zbira papir in ga nato odnese na odpad. V naši okolici je tudi polno železa in drugih odpadkov. Otroci smo organizirali očiščevalno akcijo in s tem opravili dve pomembni nalogi: očistili smo okolje in spet pridobili nekaj odpadnih surovin. Okolje je bilo čisto, kot v starih časih. Tudi z nafto, bencinom in kurilnim oljem bi morali biti bolj stabilizacijski. Do nedavnega se ni nihče pri tem zanimal za varčnost. Ko pa so poskočile cene naftnih derivatov, smo pričeli

spet varčevati. Stabilizacijo bi morali uvajati tudi pri uvozu, saj gre pri tem zelo veliko deviznih sredstev v prazno. Kar veliko uvažamo, bi lahko sami na domačem tržišču proizvajali. Več pa bi morali izvažati in pri tem bi pridobili prepotrebne devize. A v zadnjem času smo res začeli na veliko izvažati.

Počasi se bomo še navadili, da bomo na vsakem koraku varčevali in tako pomagali naši družbi. Jožica Kolšek

Dopisujte v

Štorski
ŽELEZAR

ŠPORT

Še eno srečanje na snegu

Verjetno letošnje zadnje zimsko tekmovalno srečanje je bilo v nedeljo, 8. marca (na Dan žena), v Zlajfi v Laški vasi. Kljub temu, da so bili vsi obronki gričev, pa tudi polja na prisojnih straneh že goli, je bilo na mestu tekmovanja, v drči, še dovolj snega. Progo so organizatorji, člani vaškega športnega aktiva, umetno otdrili.

V veleslalomu so se pomerile ekipe vseh petih območij štorske krajevne skupnosti. Končna razvrstitev krajev je naslednja:

1. Lipa	— čas:	52,78 sek.
2. Prožinska vas	— čas:	53,49 sek.
3. Laška vas	— čas:	55,84 sek.
4. Kompole	— čas:	56,80 sek.
5. Pečovje	— čas:	60,86 sek.

Upoštevali so se časi prvih treh najboljših tekmovalcev iz vsake ekipe. Najboljši čas tekme je dosegel Bine Drobne iz Lipe. Lipovčani so kot prvi osvojili pokal (v trajno last), ostale skupine pa diplome.

Okoliške vasi, kakor seveda Štore same, pridno skrbijo za športno dejavnost najmlajših. Tako je tudi na tej tekmi štartalo 11 cicibanov in pionirjev iz Kompol ter 10 iz Laške vasi. Najboljši trije iz vsake kategorije so prejeli kolajne.

Rezultati:

Do 8 let deklice: Deklice od 8—12 let

1. Stojan Bernarda	1. Močnik Ksenija
2. Romih Ivica	2. Štor Bronica
3. Kragelj Tatjana	3. Sivka Bojana

Dečki do 8 let: Dečki od 8—12 let

1. Galovič Tomi	1. Markl
2. Štor Peter	2. Kompolšek Andrej
3. Mravljak Boštjan	3. Kresnik Rudi

Tehnične usluge je aktivu nudilo matično društvo Partizan Štore.

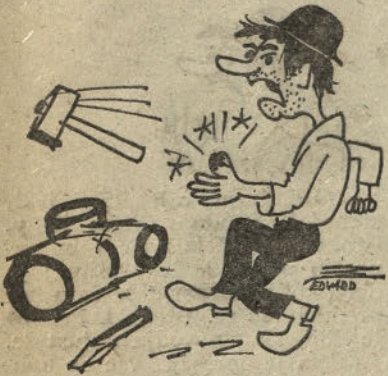
JOK

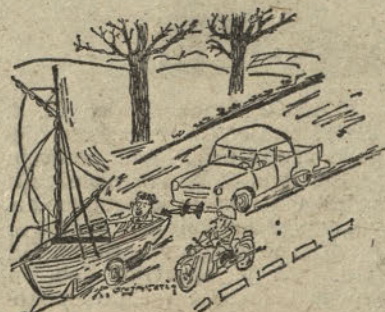
Kaj pa tako zavzeto merite tovariši?

Ugotavljam uspešnost dela po ukinitvi zakona, par — nepar!

Brez komentarja. Zgodilo se je v eni izmed naših TOZD.

Če upošteval bi navodila, se nesreča ne bi zgodila.

— Tovariš, prometno dovoljenje prosim!

Pa še to...

Učili so nas, da je Ameriko odkril Kolumb. Po drugih podatkih naj bi jo odkrili Vikingi, seveda veliko prej. Vikingi so bili normanski narod, točneje germanski narod, naseljen v zgodnjem srednjem veku v Skandinaviji in na Jyllandu. Znani so po velikih migracijah, preseljevanjih in prodiranjih po vsej Evropi. Erik Rdeči je odkril »Zelena deželo«, ki bolj zasluži vzdevek »bela«. Grenlandijo namreč. Ta vročekrvni Viking je pred okroglimi tisoč leti nekoga ubil, nakar je moral zbežati pred maščevalci, a še najsigurneje je bilo na morju. Kar naprej je plul, tja, koder se je zdelo, da ni ničesar. Pa je nalletel na obalo, ki je bila v tistem letnem času celo zelena. Vse je kazalo, da bi se tam dalo živeti, zato se je vrnil po družino in prijatelje in tako ustanovil na Grenlandiji prvo kolonijo. Od tod je nato Erikov sin Leif odplul v majhnem, odprtem, a čudovitem vikinškem plovilu; s peščico drznih pomorščakov je po skandinavskem izročilu okoli leta 1000 priplul celo do obal Severne Amerike (Vinlandija).

Normani so kot gusarji na svojih pohodih po morju dospeli celo do Sredozemskega morja v IX. stoletju.

— 0 —

V Šentjurju pri Celju so živeli znani skladatelji Ipavci. Zadnji med njimi, Josip Ipavec, je bil rojen 21. decembra 1873, umrl pa je 6. februarja 1921. Kot njegov oče Gustav je bil tudi Josip Ipavec zdravnik v svojem rodnem kraju. Že zgodaj se je zapisal glasbi in je bil kot študent zborovodja akademskega društva Triglav v Gradcu. Po slogu je bil pozni romantik, z naslonitvijo na elemente neoromantike. Uglasbil je niz zborovskih pesmi, solo pesmi in klavirskih kompozicij. Zlasti je znana njegova pantomima-balet Možiček (1901), ki so jo gledali na odrih v Mariboru, Celovcu, Gradcu, Olomoucu, Ljubljani in drugje. Po letu 1918 je bila večkrat izvajana v instrumentaciji Viktorja Parme; pozneje ji je Peter Golovin dal novo vsebino in naslov Usodna napaka doktorja Bartola.

Ipavčev slog je bil preprost, ljudski, a iskreno občuten.

— 0 —

Pred 200 leti je znani veliki znanstvenik Immanuel Kant (1724 do 1804) napisal svoje najslavnejše delo: Kritika čistega razuma. Čeprav ob izidu to veliko delo ni vzbudilo posebne pozornosti, se deset let kasneje v kulturni Evropi ni več govorilo o ničemer, kot o tej knjigi, s katero je ta nemški filozof dokončno pretrgal staro metafiziko in naravnal razvoj filozofije na novo pot. S tem svojim delom je Kant utemeljil klasično nemško filozofijo, ki pa je postala poleg angleške ekonomije in francoskega utopičnega socializma ena najvažnejših sestavin marksizma.

Kant je utemeljitelj kritične transcendentalne filozofije. Po Kantu sta čutnost in razum »dve debli človeškega spoznavanja, ki raste iz skupne, a nam nezna- ne korenine«.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moža, očeta, starega očeta

FRANCA DROBNETA

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja še g. župniku, tovarniški godbi na pihala in tovarišem iz adju- staže livarne I za darovani venec.

Žalujoča žena Julka, sinovi Mirko, Franci, Ivan, Viktor in Marjan z družinami ter sorodstvom

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega brata, strica in svaka

LEOPOLDA DOBERSKA

se skreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znan- cem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani ter darovali vence. Posebno se zahvaljujemo za hitro pomoč sosedom, Drame Albinu, Buserjevemu, Jager Anici, Selič Ivanu, Sušterjevemu in dr. Hruševarju. Zahvaljujemo se bivšim sodelavcem, kolektivu valjarne, upravi in sindikalni organizaciji za vence in spremstvo na zadnji poti, pa tudi govorniku za poslovitve besede ob odprtem grobu tov. Verbiču in Čretniku. Nadalje hvala godbi za igrane žalostinke, pevcem za ganljivo petje, ki ga je pokojni zelo ljubil. Hvala gospodu duhovniku za opravljeni obred.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu počastili in spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: sestra Pepca, Rezika z družino, brata Lojzi, Karel z družinama in vse ostalo sorodstvo.

POPRAVEK

V 6. številki našega glasila sta dve napaki, in sicer:

— v članku »še o dnevu žena« je pravilno, zbranim je spregovoril tovariš Metličar Martin, in ne Judež Ivan.

— V zadnji vrsti uvodnika »Spomin«, je pravilno, Partizan Store in ne Partizan Hoče.

Uredništvo

UPOKOJEN

ROMIH Jurij, rojen 11. 11. 1926, stanujoč Kanjuce 4, p. Štore. V našem podjetju je bil zaposlen preko 20 let. Najprej je delal kot čistilec gredic, nato kot zabijač. Leta 1962 je bil premeščen v kemijski laboratorij kot vratar. Leta 1964 je bil v nadzorni službi vratar-čuvaj. Dela čuvaja poslovnih in proizvodnih objektov je opravljal vse do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen 13. 3. 1981.

KADROVSKE VESTI

V marcu so bile v naši delovni organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše delovne organizacije:

Slatou Samo, KV prodajalec — DS za komercialne posle; Mušič Dževad, KV strugar — MO valji; Merkša Stanislav, NK delavec — livarna II; Zlatič Klavdij, VS strojni inženir — DS za investicije in razvoj; Zavšek Bojan, NK delavec — livarna I; Zbil Anton, NK delavec — valjarna II; Djuljič Hasim, NK delavec — livarna II; Jezernik Rafael, NK delavec — livarna II; Skaza Darko, KV prodajalec — DS za komercialne posle; Vrenko Martin, KV kmetovalec — DS za komercialne posle — skladišče; Polajžer Stanislav, NK delavec — livarna II; Pirih Bojan, KV elektromehaničar — el. plavž; Spolenak Jože, VS višji upravni delavec — jeklarna; Ljubek Marjan, NK delavec — valjarna I; Mastnak Vinko, VS dipl. stroj. ing. — Tovarna traktorjev; Golob Slavko, NK delavec — Tovarna traktorjev — montaža; Hribnik Anton, NK delavec — TOZD DPG; Novakovič Radenko, KV elektromehaničar — el. plavž; Lorger Zvonko, VK strojni delovodja — el. plavž; Bovha Stanislav, NK delavec — valjarna II; Stefan Ivan, NK delavec — livarna II; Vrečko Stefan, KV monter plinskih naprav — mehanična delavnica; Frece Franc, NK delavec — valjarna II; Slakan Sonja, KV kuharica — TOZD DPG.

Iz JLA so se vrnil:

Vlahovič Zlatko, NK delavec — Tovarna traktorjev; Peer Marjan, PK strugar — MO litina; Karlovčec Bojan, KV strojni ključavničar — mehanična delavnica; Garibovič Dževad, KV livar-kalupar — livarna II; Jazbec Ivan, KV strojni ključavničar — valjarna I.

Zaradi kršitve delovnih obveznosti so odšli:

Sekiraqa Hysen, NK delavec — jeklarna; Ilič Duško, NK delavec — valjarna I; Malbašič Milkan, NK delavec — livarna II; Grabler Alojz, NK delavec — el. obrat; Burzič Ibrahim, NK delavec — valjarna II; Fijolič Milan, NK delavec — livarna I; Drta Rašit, KV zlatar — jeklarna; Huskič Zahid, NK delavec — jeklarna; Jazbinšek Igor, KV avtoklepar — TT montaža; Rečnik Jožef, NK delavec — livarna II; Dizdarevič Muhamed — NK delavec — valjarna II; Ve-

ladžič Zijad, PK zidar — valjarna I; Koprivc Martin, NK delavec — livarna II; Jakupi Feti, NK delavec — valjarna I; Koprivc Zvonko, NK delavec — valjarna II; Kodrnja Vladimir, NK delavec — jeklarna; Atanasov Boro, NK delavec — jeklarna; Vrhovnik Josip, NK delavec — livarna II; Solman Rajko, NK delavec — GKSG; Huško Stjepan, NK delavec — livarna I; Kitak Anton, NK delavec — valjarna I.

Z rednim odpovednim rokom so odšli:

Sahinovič Muhamed, NK delavec — livarna I; Lorger Franc, NK delavec — TT montaža; Javor Sakib, NK delavec — livarna II; Zbičajnik Gabrijela, SS ekonomski tehnik — DS za investicije in razvoj; Marič Srečko, KV avtomehaničar — DS za komercialne posle; Čavš Boris, NK delavec — TT obdelava; Bombek Franc, NK delavec — vzdrževanje transportnih sredstev.

Sporazumno s podjetjem je odšel Maček Stanislav, NK delavec — jeklovlek.

V poizkusni dobi po želji delavca je odšel Ranič Aca, KV strojni ključavničar — jeklarna.

Po izteku pogodbe je odšla Dolenc Tatjana, KV frizerka — TT vodstvo.

Na novo življenjsko pot sta stopila:

Grlič Mato — jeklarna; Žagar Milan — DS za komercialne posle — skl. TT.

Obema želimo obilo družinske sreče.

Naraščaj v družini so dobili:

Novak Stanko — transport; Režar Jože — obdelava litine; Kuzman Silvo — TT montaža; Firant Franc — valjarna I; Novačan Branko — el. obrat; Ritenšek Miroslav — livarna I; Kerš Jurij, DS PP; Prah Alojz — energetika.

Vsem iskreno čestitamo!

PA ŠE MALO ZA ŠALO

Če boš priden, reče babica vnuku, ti bo štorclja prinesla brata.

Prosim te, babica, ne govori takih stvari. Mama bo čez nekaj dni rodila, pa je res ni treba plašiti s takimi neumnostmi!

STORSKI ZELEZAR — Glasilo OZD Slovenske železarne ZELEZARNA ŠTORE — Izhaja dvakrat mesečno — Uredniški odbor: Građišnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing., Kavka Franc, Renčelj Vlado, Uršič Rudi, Zelič Franc, ing., Zmahar Ivan — odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO Celje — TOZD grafika — Rokopisov ne vračamo.

Upokojeni

BELCER Alojz, rojen 5. 4. 1921, stanujoč Štore 82. Prva njegova zaposlitev je bila v podjetju »Vino« v Celju. Leta 1948 si je pridobil lastnosti delavca v Železarni Štore kot šofer v avtooddelku. Dela in naloge šoferja osebnega avtomobila je opravljal vse do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen 3. 3. 1981.

TREBOVC Benjamin, rojen 20. 3. 1922, stanujoč Grobelce, p. Gorica pri Slivnici. Prva njegova zaposlitev v železarni je bila leta 1946. Ponovno se je zaposlil leta 1948 kot topilec v livarni II. Leta 1952 je bil premeščen v livarno I na dela in naloge delovodje. Ta dela je opravljal vse do upokojitve.

Redno je bil upokojen 12. 3. 1981.

PLANKO Stanko, rojen 22. 2. 1931, stanujoč Štore 78. Prva njegova zaposlitev v tem podjetju je bila leta 1948. Po odsluženju vojaškega roka se je ponovno zaposlil v železarni leta 1953 kot predstegač proge v valjarni. Od leta 1973 je opravljal dela in naloge delovodje vse do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen 13. 3. 1981.

SOREC Ivanka, rojena 6. 12. 1923, stanujoča Kompole 44, p. Štore. V Železarni Štore je bila zaposlena preko 24 let. Najprej je delala kot evidencičar obracunanjanja materiala in uslug. Leta 1962 je opravljala dela materialnega knjigovodje v DS za komercialno, leta 1977 poslovodja skladišča. Ta dela je opravljala vse do upokojitve.

Redno je bila upokojena 14. 3. 1981.

LUBEJ Ciril, rojen 4. 7. 1924, stanujoč Čopova 23, p. Celje. V železarni je bil zaposlen od leta 1939 do 1942. Po odsluženju vojaškega roka si je ponovno pridobil lastnosti delavca leta 1945 kot jedrar v livarni. V istem obratu je opravljal dela na različnih delovnih mestih. Leta 1974 je bil premeščen v TOZD vzdrževanje kot orodjar. Ta dela je opravljal vse do upokojitve.

Redno je bil upokojen 31. 3. 1981.

CMOK Franc, rojen 15. 9. 1921, stanujoč Spodnje Selce 13, p. Grobelno. V železarni je bil zaposlen preko 33 let. Najprej je delal kot predškarjevec nato kot predelavec adjustaže. Leta 1964 je bil skupinovodja adjustaže. Ta dela je opravljal vse do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen 31. 3. 1981.